

MØRE OG ROMSDAL, SOGN OG FJORDANE STATSADVOKATEMBETER

Riksadvokaten
Postboks 8002 Dep
0030 OSLO

RIKSADVOKATEMBETET
J.nr: 2012/01428-4
03 OKT. 2012
Arkiv: 561.1
Saksbeh: KRI

Deres ref.: 2012/01428-002

Vår ref.:

Dato: 28. september 2012

HØRING – FORSLAG TIL FORBUD MOT ERVERV, BESITTELSE OG BRUK AV VISSE DOPINGMIDLER

Innledning

Statsadvokaten i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane slutter seg til Helse- og omsorgsdepartementets forslag til å gjøre det straffbart uten lovlig adkomst å erverve, besitte eller bruke dopingmidler slik disse er definert i forskrift om hva som skal anses som dopingmidler.

Dette begrunnes ut i fra erfaringer en har i fra en rekke rene brukersaker, avdekking av bruk av doping i forbindelse med voldssaker og ordensforstyrrelser, og i fra en av landets største dopingsaker (Frostating lagmannsretts dom av 30.09.2009, domfeltes anke nektet fremmet i Høyesterett).

Det fremheves i høringsutkastet at hovedformålet med et forbud mot bruk av dopingmidler er å unngå skadefølger på samfunnet og tredjepersoner, dernest unngå skade på brukeren selv.

Det er en kjennsgjerning at doping er blitt et problem langt utover idretten.

Behov for forbud

Grensen mellom lovlig besittelse og straffbar oppbevaring etter någjeldende rett trekkes i Rt. 2002 s. 1184 til *det kvantum som vil forbrukes under det som ved grovt skjønn kan betegnes som en gjennomsnittlig brukerdose i løpet av en kur* (s. 1187).

Manges første møte med dopingmidler, skjer i ung alder. En ser av en rekke straffesaker, at særlig unge jenter har bestilt slankemiddel over internett. Disse viser seg ofte å inneholde dopingpreparat. En innførsel er straffbar etter straffeloven § 162 b, mens erverv av en kur innenlands ikke er straffbar. Skadevirkningene vil være de samme. Ved å innføre et forbud mot bruk og erverv, vil dette klart skjerpe bevisstheten av å bestille slike preparat.

Videre har en også de samme erfaringer når det gjelder unge gutter som ønsker å benytte dopingpreparater for å øke muskelmassen. I en av landets største dopingsaker, ble det avdekket et betydelig nettverk av unge gutter som ønsket å kjøpe en dopingkur i den hensikt å

øke muskelmassen. Disse begikk ikke en straffbar handling etter någjeldende lovgivning. Det ble også avdekket et betydelig profittpotensiale ved å drive i en slik bransje, slik at den godt voksne hovedmannen, fikk lett med seg flere unge menn i salgsleddet. Et forbud mot bruk av dopingmidler vil her være med å redusere kundegrunnlaget for å kunne drive slik forretningsvirksomhet, som igjen reduserer bruken av dopingpreparat og de skadevirkinger dette kan gi.

En ser av høringsutkastet at det er mye som tyder på en sammenheng mellom bruk av anabole steroider og øket aggressivitet. Videre legges det til grunn at det er en klar sammenheng mellom bruk av anabole steroider og økt bruk av andre rusmidler. En sitter med det samme inntrykk at dette er en sammenheng når en ser at mange av de samme en tidligere har tatt i forbindelse med doping, også går igjen i forbindelse med voldssaker og ordensforstyrrelser i ruset/beruset tilstand.

Erverv

Legemiddeloven § 24 har ikke med ervervsalternativet i forhold til narkotika. Dette alternativet rammes av straffeloven § 162. Det er foreslått at erverv av dopingmidler kun skal rammes av legemiddeloven, slik at straffeloven § 162b forsetter i sin nåværende form uten ervervsalternativet.

Den nye straffeloven av 2005 §§ 234 og 235 legger til grunn videreføring av straffeloven av 1902 § 162b, jf Ot.prp. nr. 22 s 107 flg. og s. 411 flg.

Statsadvokaten i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane ser det som uheldig at det ikke legges opp til samme oppbygning som ved overtredelse av narkotikalovgivningen. De tilfeller der straffeloven § 162 og legemiddeloven § 31 jf § 24 annet ledd anvendes i konkurrens, er typisk der en gjør beslag av en mindre mengde narkotika som anses som besittelse etter legemiddeloven, mens det fremkommer at vedkommende forut for dette har ervervet en større mengde narkotika. Det vil slå uheldig ut dersom det tas beslag av mindre mengde dopingmidler som vil rammes av legemiddeloven, samtidig som det kommer frem at vedkommende har ervervet store mengder forut for dette, og at sistnevnte da kun rammes av legemiddeloven. En kan argumentere for at ethvert erverv forutsetter en påfølgende besittelse eller oppbevaring, men når en har valgt å legge ervervsalternativet til strl. § 162 når det gjelder narkotika, bør også dette overføres til strl. § 162b og ikke bare til legemiddeloven. Egentlig bør alternativet erverv omfattes både av legemiddeloven og straffeloven både for narkotika og dopingmidler, men at det er kvantumet som avgjør hvilken lov som benyttes, og at dette samsvarer med skillet mellom besittelse og oppbevaring.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Det vises blant annet til en utvidelse av området for straffbare handlinger vil medføre økonomiske og administrative konsekvenser. I denne sammenhengen er det verdt å merke seg at en også etter någjeldende lovverk bruker betydelige midler til å ta stilling til om en står overfor en straffri kur som går under straffri besittelse, eller en straffbar oppbevaring etter straffeloven § 162b. Ikke få saker dreier seg om mindre mengder med dopingpreparater. For å avdekke om dette er en straffri kur, må en innhente både analyser på hvilket stoff og mengde, samtidig som en ofte må innhente en uttalelse om dette tilsier en eller flere kurer. En kriminalisering av besittelse av dopingpreparater vil således på dette punkt ikke nødvendigvis medføre ytterligere bruk av ressurser på dette området. Videre bør en vurdere de samme retningslinjer som ved forelegg for besittelse av narkotika; der *analyse av narkotikabeslag kan unnlates i saker som søkes avgjort ved utferdigelse forelegg*, jf Riksadvokatens Rundskriv nr 1/1998, pkt IV siste ledd jf Riksadvokatens Rundskriv Del II nr 1/1989. Beslaget skal likevel sendes Kripos, og *dersom forelegget ikke blir vedtatt, skal analyse foretas før saken sendes retten i medhold av straffeprosessloven § 268*. Dette innebærer at i

disse tilfellene kan en vente med en analyse, mens etter någjeldende lovverk vil det være nødvendig med analyse for å ta stilling til om forholdet er straffbart eller ikke.

Ingvild Thorn Nordheim
statsadvokat